

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291
Název a číslo OP	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ. 1.5, Název projektu: Inovace ve vzdělávání na Gymnáziu Chrudim, reg.č.:CZ.1.07/1.5.00/34.0249
Název šablony klíčové aktivity	III/2 Zvyšování kvality výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast (předmět)	Český jazyk a literatura
Název sady vzdělávacích materiálů	Literatura raného novověku.
Jméno tvůrce vzdělávací sady	Mgr. Michal Hanč
Číslo sady	III/2-2-1-01
Anotace	Materiál představuje renesanci jako nový umělecký směr a humanismus jako nový myšlenkový směr; ukazuje jejich znaky a představuje významné umělce a objevy této epochy.
Ověřeno ve výuce: ročník, třída, dne, předmět	1. ročník, třída 1.A, dne 19.3. 2012, Český jazyk a literatura

RENESSANCE A HUMANISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

renesance

- z franc. la renaissance = znovuzrození
- kulturní a společenské hnutí, umělecký směr 14. – 17. století
- znamená znovuvzkříšení antického umění
- počátky kladeny na přelom 13. a 14. st. do severní Itálie; Florencie → rozšíření po celé Evropě
- s renesancí se úzce pojí humanismus

humanismus

- z latin. humanus = lidský
- myšlenkový směr, který klade důraz na člověka a jeho pozemský život
- obrací se od věčnosti k pozemskému životu
- mj. označení pro určitý životní a vzdělanostní program nezávislý na časovém určení

renaissance a humanismus

- rozvoj přírodních věd a věd o člověku
- individualismus
- na místo božího zákona zákon lidský
- návrat k antice
- rozvoj literatury v národních jazycích
- počátek novověku: 1492 – objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem
- přechod od feudalismu ke kapitalismu

renesanční kultura

- renesance (a humanismus) se projevila v mnoha oblastech – umění, kultura, věda, technika...
- mezi významné osobnosti, umělecká díla, vynálezy... patří např. : →

**Leonardo
da Vinci
(1452 – 1519)**

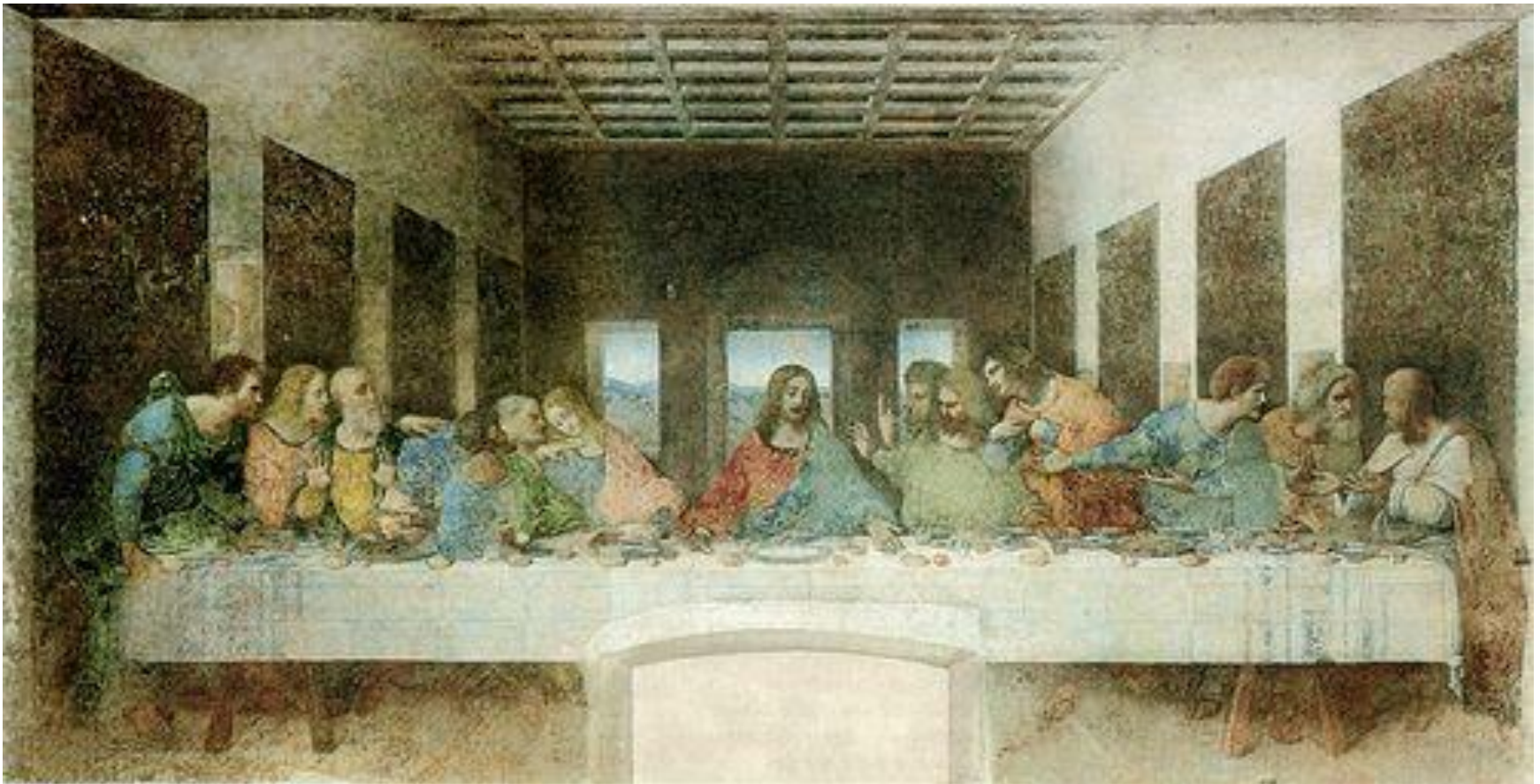
Obr.1

Leonardo da Vinci

- všestranná osobnost – malíř, sochař, architekt, spisovatel, vynálezce, konstruktér...
- vedl si šifrované deníky, jejich výzkum stále probíhá
- jeho dílo je obrovské a ovlivnilo vědu a umění na celém světě...

Poslední večeře

- (1495 – 1498)
- nástěnná malba 440 x 880 cm, Milán

Obr.2

Mona Lisa

- (1503 – 1506)
- využita technika sfumato (překrývání průsvitných vrstev barvy → získání dojmu jemného kouřového oparu)
- Louvre, Paříž

Obr.3

Madona ve skalách

- namalován ve dvou verzích
- Louvre (1483 – 86)

Obr.4

Madona ve skalách

- Londýn (1508)

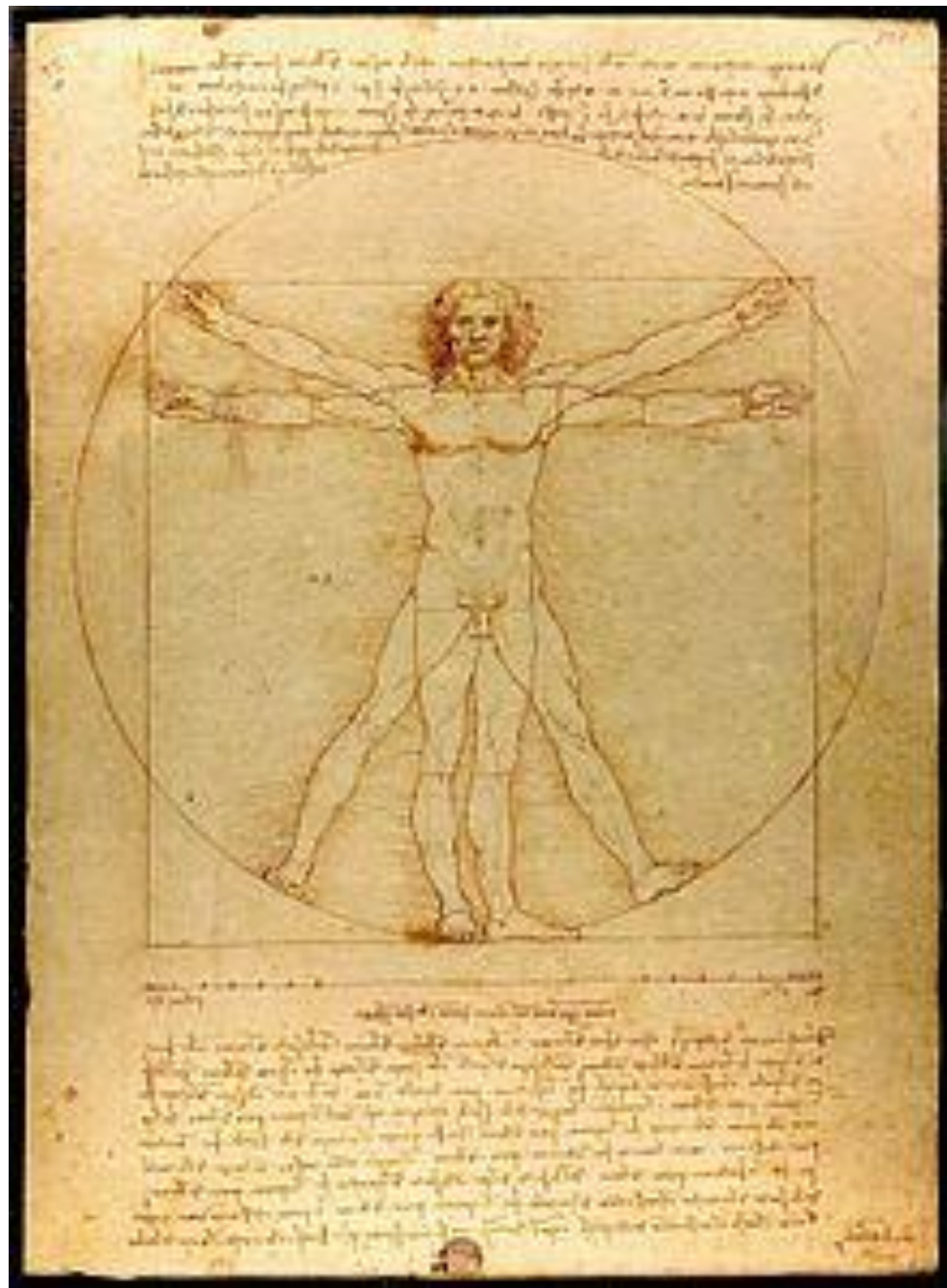

Obr.5

Vitruviova figura

- mnoho času věnoval studiu anatomie
- poznatky získával především z pitev

Obr.6

Leonardo da Vinci

- není známo žádné zachované architektonické dílo (pouze plány)
- vynálezy: letadlo, bojové stroje (kulomet, tank), ponorka, auto...
- na jeho osobnost a tvorbu odkazuje řada děl i v současnosti (seriál Star Trek, Dan Brown: Šifra mistra Leonarda, Terry Pratchett...)

Michelangelo
Buonarroti
(1475 – 1564)

Michelangelo Buonarroti

- malíř, sochař, architekt, básník
- vrcholný představitel renesance

báseň **Sestoupil z nebe**

→ čít. s. 69

David

- 1501 – 1504
- Florencie
- dokonalé ztvárnění lidského těla

Obr.8

Pieta

- 1498 – 1499
- Bazilika sv. Petra, Vatikán

Sixtinská kaple

- 1508 – 1512
- nástropní freska, Vatikán

Obr.10

další představitelé období renesance a humanismu

Sandro Boticelli → malíř

Obr.11

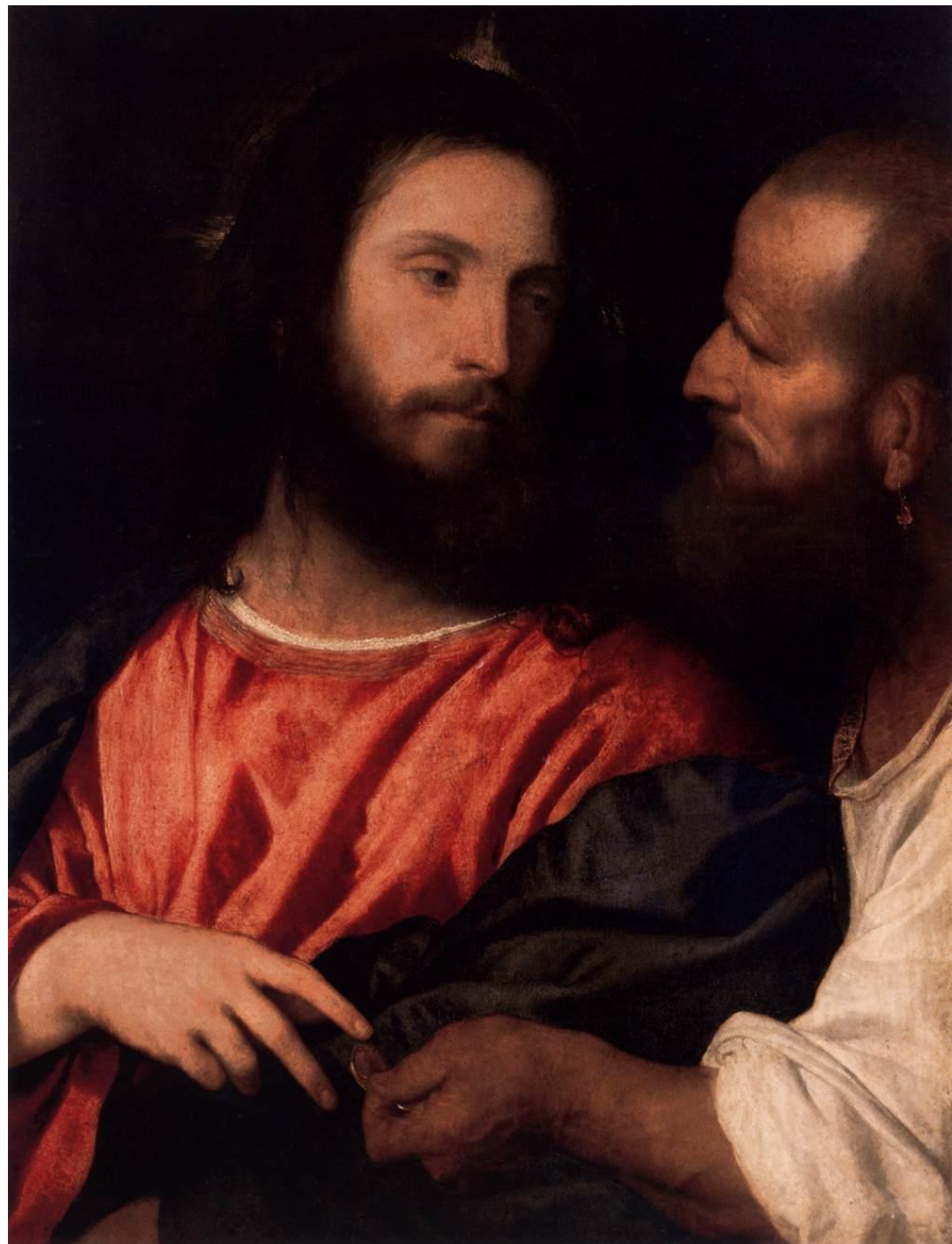
Raffael Santi

→ malíř a architekt

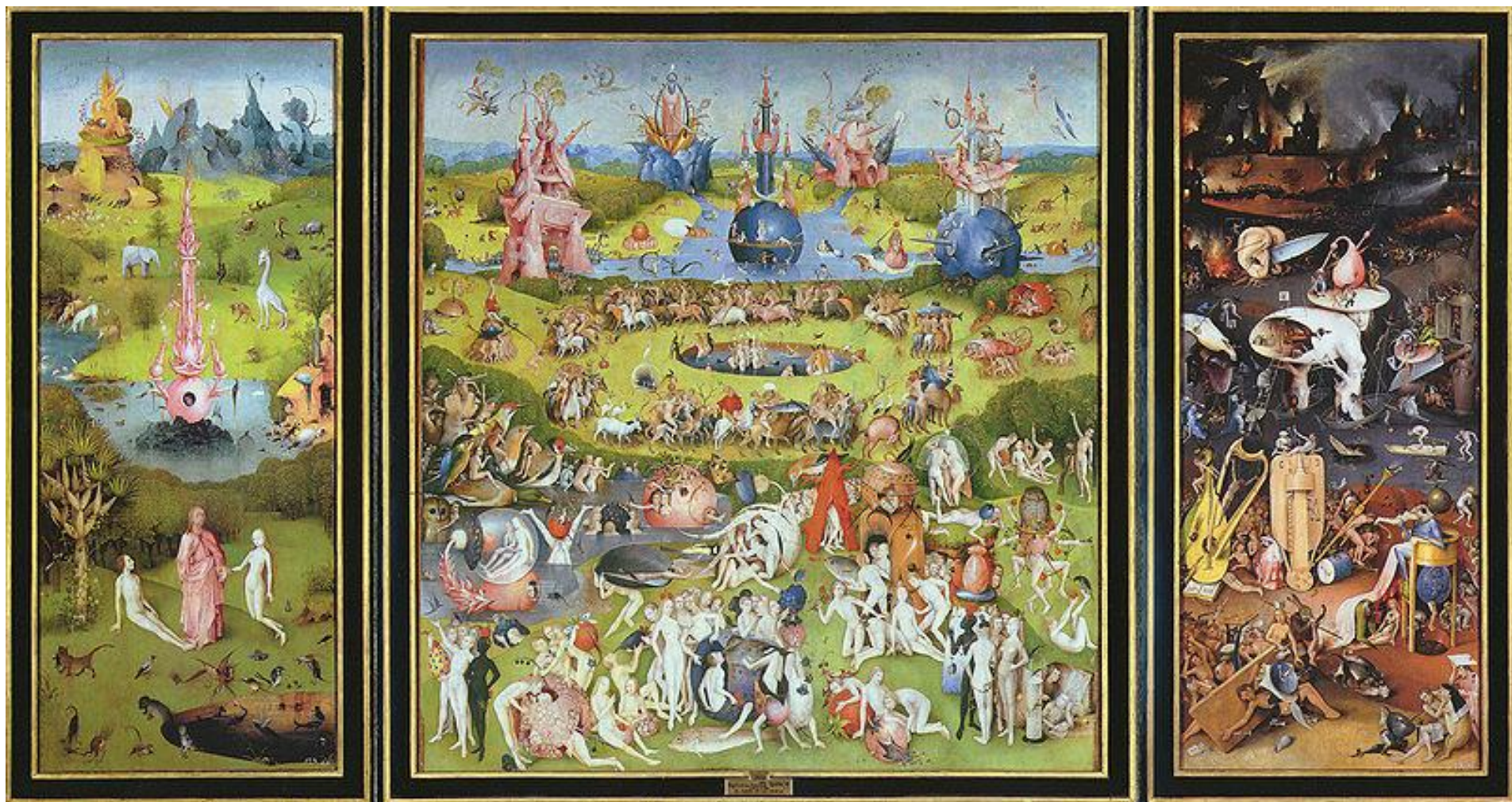
Obr.12

Tizian → malíř

Obr.13

Hieronymus Bosch → malíř

Obr.14

Filippo Brunelleschi → architekt, sochař

další představitelé období renesance a humanismu

Donatello → sochař

Mikuláš Koperník → astronom

Giordano Bruno → astronom, upálen

významné objevy období renesance a humanismu

Johannes Gutenberg → vynález knihtisku
(kol. 1450)

Kryštof Kolumbus → objevení Ameriky
(1492)

Amerigo Vespucci → mořeplavec

Fernao Magalhães → obeplutí světa
(1519 - 1522)

Internetové zdroje:

Obr.1

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Leonardo_self.jpg /18-03-2012-19.34/

Obr.2

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Leonardo da Vinci %281452-1519%29 -
_The Last Supper %281495-1498%29.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Leonardo_da_Vinci_%281452-1519%29_-_The_Last_Supper_%281495-1498%29.jpg) /18-03-2012-19.36/

Obr.3

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mona_Lisa_by_Leonardo da Vinci_from_C2RMF_r
etouched.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mona_Lisa_by_Leonardo_da_Vinci_from_C2RMF_r_etouched.jpg) /18-03-2012-19.40/

Obr.4

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Leonardo da Vinci - Madonata v peshterata.jpg>
/18-03-2012-19.41/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Internetové zdroje:

Obr.5

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Leonardo_da_Vinci_027.jpg

/18-03-2012-19.45/

Obr.6

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Da_Vinci_Vitruve_Luc_Viatour.jpg

/18-03-2012-19.47/

Obr.7

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Michelangelo01.jpg>

/18-03-2012-19.48/

Obr.8

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Michelangelo%27s_Pieta_5450_cropncleaned_edit.jp](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Michelangelo%27s_Pieta_5450_cropncleaned_edit.jpg)

g

/18-03-2012-19.50/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Internetové zdroje:

Obr.9

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Rome_Sistine_Chapel_01.jpg

/18-03-2012-19.51/

Obr.10

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Michelangelos_David.jpg

/18-03-2012-19.52/

Obr.11

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Primavera.jpg>

/18-03-2012-20.05/

Obr.12

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Transfiguration_Raphael.jpg

/18-03-2012-20.08/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Internetové zdroje:

Obr.13

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tizian_014.jpg

/18-03-2012-20.14/

Obr.14

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:GardenED.jpg>

/18-03-2012-20.12/

Obr.15

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Florence_italy_duomo.jpg

/20-03-2012-21.32/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura:

- BALAJKA, Bohuš. *Přehledné dějiny literatury I (do devadesátých let 19. století)*. 5. vyd. Praha: Fortuna, 2001. ISBN 80-7168-717-0
- DOLEJŠÍ, Pavel. *Školní slovník světových spisovatelů*. 1. vyd. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství, 2007. ISBN 978-80-86480-85-5
- PAVERA, Libor a František VŠETIČKA. *Lexikon literárních pojmů*. 1. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc s.r.o., 2002. ISBN 80-7182-124-1
- PIJOAN, José. *Dějiny umění/5*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 1999. ISBN 80-242-0024-4
- SOCHROVÁ, Marie. *Čítanka I. k literatuře v kostce*. Fragment: Havlíčkův Brod, 2006. ISBN 80-7200-973-7
- ULRICHOVÁ, Libuše. *Obsahy z děl světové literatury, I. díl*. 4. vyd. Humpolec: Pavel Dolejší, nakladatelství a vydavatelství, 2005. ISBN 80-86480-61-5

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ